

north wales economic ambition board
bwrdd uchelgais economaidd gogledd cymru

ADRODDIAD I'R IS FWRDD CYFLAWNI TRAFNIDIAETH

02 Rhagfyr 2019

Testun: DIWEDDARIAD PARCIO AR BALMENTYDD

Awdur: HUW PERCY - PENNAETH PRIFFYRDD, GWASTRAFF A EIDDO - Cyngor Ynys Môn

1. Pwrpas yr Adroddiad

1.1 Er mwyn diweddarau'r Is-Fwrdd ar ddatblygiadau

2. Penderfyniad a Geisir

2.1 Cefnogaeth i'r swyddogion perthnasol fynychu cyfarfodydd ac adrodd yn ôl

3. Y rheswm dros yr angen am benderfyniad.

3.1 Dim yn berthnasol

4 Cefndir ac Ystyriaethau perthnasol

CYFLWYNIAD

4.1 Mae parcio ar y palmant yn digwydd am nifer o resymau ond rhan amlaf mae'n gysylltiedig gydag ardaloedd preswyl lle nad oes neu ychydig iawn o barcio oddi ar y ffordd a geir. Mae hefyd yn bryder y tu allan i ysgolion. Mae cynnydd mewn perchnogaeth ceir gyda nifer o gerbydau yn gysylltiedig gydag un tŷ yn gyffredin ac yn aml pan mae eiddo gyda lle parcio ei hun neu garej nid oes digon o le gyda cherbydau yn parcio ar y lôn ac yn aml ar y palmant. Nid yw awdurdodau lleol mewn sefyllfa i ddelio gyda'r broblem drwy ddarpariaeth o gyfleusterau parcio ychwanegol.

4.2 Mae pwerau o dan Ddeddfwriaeth Rheoli Traffig Ffordd 1984 yn galluogi i awdurdodau lleol i gyflwyno gwaharddiadau parcio ar y palmant drwy gyflwyno gorchymyn rheoli traffig ac arwyddion perthnasol. Er hyn, mae'r broses yn un hir a drud ac nid yw yn cael ei ddefnyddio yn aml. Lle mae awdurdod lleol wedi mabwysiadu pwerau gorfodaeth parcio sifil gellir gosod rhybudd talu cosb ar gerbyd wedi ei barcio ar y palmant os ceir hefyd llinell felen ar y ffordd gyfagos. Mae gyrru a rhwystro'r palmant yn anghyfreithlon ond yn aml nid yw'r heddlu yn gorfodi hyn.

- 4.3 Ym mis Gorffennaf 2019 mewn Cynhadledd Teithio Llesol yng Nghaerdydd cyhoeddodd y Dirprwy Weinidog ar gyfer yr Economi a Thrafnidiaeth y byddai Grŵp Tasg yn cael ei sefydlu i edrych ar broblemau sy'n cael eu creu gan barcio ar y palmant.
- 4.4 Cafodd Dogfen Prosiect ei drafftio i hysbysu ac i arwain y Grŵp Tasg drwy'r broses o ystyried oblygiadau gorfodaeth parcio ar y palmant ac ar gyfer llunio argymhellion drafft ar gyfer y Gweinidog.
- 4.5 Roedd y Grŵp Tasg i edrych ar newidiadau i ddeddfwriaeth gynradd ac eilradd er mwyn gallu delio gyda materion parcio ar y palmant o dan bwerau gorfodaeth sifil gan Awdurdodau Lleol ar ddefnydd o rybuddion talu cosb.
- 4.6 Roedd y Grŵp Tasg i gyflwyno argymhellion wedi eu cefnogi gyda thystiolaeth i'r Dirprwy Weinidog erbyn Mehefin 2020.
- 4.7 Cytunwyd y byddai Cyngorau Conwy ac Ynys Môn yn cynrychioli Awdurdodau Gogledd Cymru ac i fod yn bwynt cyswllt rhwng y rhanbarth ar Grŵp.

MANTEISION AC ANFANTEISION

- 4.8 Mae rhai o'r manteision ar anfanteision o waharddiad parcio ar y palmant wedi eu rhestru isod:

4.9 **Manteision**

- Diogelwch i gerddwyr a grwpiau bregus eraill fel yr anabl, y rhai gyda nam golwg nuw pobl gyda phramiau neu sgwter.
- Cyd fynd gydag amcanion Teithio yn Llesol ac yn y ddarpariaeth o lwybrau teithio hwylus a chynaliadwy.
- Cymunedau iachach a mwy bywiog.
- Lleihau'r ddibyniaeth ar y car.
- Gwella ansawdd yr aer.
- Lleihau'r difrod i balmentydd sy'n cael eu hachosi gan gerbydau yn gyrru a pharcio arnynt.

4.10 **Anfanteision**

- Pwysau i weithredu gorfodaeth a rheoli disgwyliadau'r cyhoedd.
- Oblygiadau ar adnoddau cyfyngedig staff a rhai ariannol i gyflwyno gwaharddiad.
- Pwysau ar awdurdodau lleol i ddarparu cyfleusterau parcio ychwanegol mewn ardaloedd lle mae gwaharddiad parcio ar y palmant yn cael ei gyflwyno.
- Rheoli a sicrhau cysondeb wrth ystyried eithriadau i'r gwaharddiadau.
- Y potential i drigolion tai newid eu gerddi blaen i safle parcio ac o ganlyniad pwysau ychwanegol ar brosesau caniatáu awdurdodau lleol. Hefyd oblygiadau ar Systemau Draenio Trefol Cynaliadwy ar angen i sicrhau fod unrhyw wyneb caled yn gadel i ddŵr glaw lifo drwy.

Cyfarfod a Gweithdy Agoriadol Grŵp Tasgio Parcio Palmant - 27ain Medi 2019, Swyddfeydd WLGA, Caerdydd

- 4.11 Cafodd y Grŵp ei hysbysu o gefndir y sefyllfa bresennol a beth oedd angen ei gyflawni gyda'r pwyslais ar gyflwyno amcan y Gweinidog o atal parcio ar y palmant yng Nghymru. Cafodd adroddiad 'Living Streets' Cymru ei gyflwyno i'r Grŵp gan gynnwys arolwg cyhoeddus ar barcio ar y palmant.
- 4.12 Defnyddiwyd y Ddogfen Prosiect i arwain y Grŵp trwy'r broses. Cyfeiriwyd ar Grŵp Tasgio arall yn edrych ar Ffyrrdd heb eu Mabwysiadu ac oblygiadau canllawiau ar barcio ar y palmant.
- 4.13 Trafododd y Grŵp Tasgio y defnydd o ddeddfwriaeth wrthgymdeithasol a rhybuddion diogelu cymunedau ar gyfer delio gyda pharcio ar y palmant.
- 4.14 O drafodaeth y Grŵp TASG, y consensws oedd mynd ymlaen ar y sail o gael gwaharddiad parcio palmant llwyr.

Gweithredu:-

- Cylchredeg yr adroddiad 'Living Streets' i aelodau'r Grŵp.
- Ymchwilio i ddefnydd Ddeddf Droseddu Ymddygiad Gwrthgymdeithasol a Phlisma 2014 i ddelio gyda pharcio ar y palmant.
- Cytundeb i sefydlu dau grŵp prosiect -
 1. Polisi Deddfwriaeth ac eithriadau peirianeg a gorfodaeth.
 2. Gwerthusiad canlyniadau a monitro drwy hyrwyddo a chysylltiadau.
- Gwahoddiadau pellach i gael eu hanfon allan i'r grwpiau perthnasol.
- Ymchwilio ac adrodd yn ôl i'r Grŵp ar brofiadau Awdurdodau yn Lloegr ar ddefnydd o Orchmynion Traffig i ddelio gyda pharcio ar y palmant.

Cyfarfod Grŵp Tasgio 6ed Tachwedd 2019, Swyddfeydd WLGA Caerdydd

- 4.15 Barn consensws y Grŵp oedd na fyddai cyflwyno gwaharddiad cenedlaethol ar barcio ar y palmant yn briodol ar hyn y bryd. Byddai yn golygu deddfwriaeth gynradd a fyddai'n yn golygu oedi hir i alluogi Awdurdodau Lleol i gyflwyno mesurau i ddelio gyda pharcio ar y palmant fel amcan y Gweinidog.
- 4.16 Fel dewis arall cynigwyd y gellir ychwanegu 'rhwystror briffordd' i restr o droseddau a ddefnyddir o dan Orfodaeth Parcio Sifil. Argymhellodd y Grŵp nifer o gamau a fyddai'n allweddol i lwyddiant y cynnig sef -
- Cyhoeddi canllawiau statudol ar orfodaeth parcio sifil i adlewyrchu'r pwerau ychwanegol.
 - Ymgynghori ystyrion lleol gyda grwpiau perthnasol a chyhoedduswyd o flaen llaw i newidiadau i bolisiau gorfodaeth parcio leol.
 - Gwybodaeth gyhoeddus i atgyfnerthu fod parcio ar y palmant ddim yn dderbyniol.
 - Datblygiad polisiau gorfodaeth gan awdurdodau lleol sydd yn gyfrannol i'r angen.
 - Defnydd o rybuddion cynghorol yn y lle cyntaf ar gerbydau sy'n tramwyo rheolau parcio ar y palmant.

- 4.17 Roedd y Grŵp yn ystyried y byddai delio gyda'r broblem fel yma gyda'r fantais y gellid defnyddio gorfodaeth parcio sifil ar sail blaenoriaethau gyda mwy o bwyslais yn cael ei roi i ardaloedd gyda'r problemau mwyaf. Byddai hyn yn y tymor hir yn galluogi i Gynghorau reoli traffig i gyflwyno mesurau drwy orchmynion fyddai yn caniatáu parcio ar y palmant mewn achosion lle nad oedd unrhyw opsiwn arall ar gael.
- 4.18 Bydd y cynnig yma yn cael ei ystyried gan Gyngor y WLGA er mwyn derbyn cefnogaeth i'r egwyddor cyn parhau gyda'r prosiect. Mae gwaith y Grŵp Tasgio wedi ei atal dros dro hyd nes bydd penderfyniad i gefnogir cynnig diweddaraf wedi ei wneud.

5. Goblygiadau Ariannol

- 5.1 Dim ymhlygiadau ariannol i Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru, dim ond amser staff yr awdurdodau lleol unigol ar hyn o bryd, ond bydd Grŵp Tasg yn asesu goblygiadau ariannol ar ôl cytuno mwy o fanylion.

6. Ystyriaethau Cyfreithiol

- 6.1 Wedi ei gynnwys o fewn lwyth gwaith y Grŵp Tasgio perthnasol.

7. Goblygiadau Personél

- 7.1 Amser staff ac adnoddau pellach wedi ei gynnwys o fewn lwyth gwaith y Grŵp Tasgio perthnasol

8. Effaith ar Gydraddoldeb

- 8.1 Wedi ei gynnwys o fewn lwyth gwaith y Grŵp Tasgio perthnasol ac fe angen cydbwysedd rhwng llwybrau clir ac unrhyw golli parcio

9. Ymgynghori sydd wedi digwydd

- 9.1 Mae'r Grŵp Tasgio cyffredinol yn cynnwys amrediad eang o asiantaethau ac fe fydd yn delio gyda chyhoeddusrwydd ac ymgynghori gyda'r sefydliadau perthnasol wrth symud ymlaen.

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL:

- i. Swyddog Monitro'r awdurdod Lletyol:**
Dim sylwadau i'w hychwaengu o safbwynt priodoldeb

- ii Swyddog Cyllid yr awdurdod Lletyol:**
Nodaf fod rhan 5.1 o'r adroddiad yn egluro'r ymhlygiadau ariannol